

USES OF THE PAST SEMINAR KOLONIALISME OG KOLONI- ARV I EN DANSK KONTEKST

**Med Søren Hein Rasmussen
og Niels Brimnes**

Den 20. maj 2022, kl. 13.00-15.00
i Nobelparken, bygning 1485,
rum 226

Søren Hein
Rasmussen

Niels Brimnes

Freedom. Skulptur lavet af Bright Bimpong. Opstillet foran Eigtveds Pakhus i København og indviet 26. september 2019. Foto: Elise Timm Ifversen.

SCHOOL OF
COMMUNICATION AND CULTURE
AARHUS UNIVERSITY

Beskrivelse

Gennem de senere år har der i stigende grad været fokus på europæisk kolonihistorie. Hvor kolonihistorien tidligere enten blev flettet ind i nationale historier som florissante eller gyldne perioder eller simpelthen blev glemt, så bliver den nu gjort til genstand for heftige diskussioner i offentligheden. Med kolonihistorien kommer en tung arv af erobringer, udbytning, racisme, slavehandel og slavegørelse. Koloniarven har formet både europæiske samfund og samfund, der tidligere var koloniserede. Den har skabt globale forbindelseslinier, der stadig spiller ind på samfundsudviklingen. I lyset af de aktuelle, globale bevægelser omkring diskrimination og racisme er den koloniale fortid gået fra glorificering og glemsel til at være omstridt. Mange flere grupper i stadigt mere blandede samfund melder sig ind i debatten om koloniarven. Der sættes spørgsmålstegn på statuer, gadenavne og museer. I *Uses of the Past* har vi bedt to forskere gøre rede for, hvorledes koloniarven er blevet forvaltet og nu diskuteres i Danmark. Kulturhistorikeren Søren Hein Rasmussen vil give os et indblik i, hvordan racistiske stereotyper om afrikanere er blevet dyrket i dansk populærkultur. Niels Brimnes, der er en af Danmarks førende kolonihistorikere, vil give os en pejling på, hvorledes vi aktuelt diskuterer koloniarven i Danmark. Begge viser de, hvordan fortiden bliver ved med at hjemsøge os.

Søren Hein Rasmussen. Historiker, phd. Forfatter mv. Arbejder som selvstændig.

Kannibalsk. Sexfikseret. Musikalsk. Fjollet. Vild. Hvorfor er det, at den sorte afrikaner igen og igen havner i de samme roller, når han eller hun optræder i ugebladenes vittighedstegninger eller i bøger og på film? I *Den sorte bog* viser historiker Søren Hein Rasmussen, hvordan afrikaneren tager sig ud i underholdningens medier – og hvor ens det har været gennem tiderne. Figuren blev igennem det 20. århundrede flittigt brugt, når danskerne skulle more sig, gyse eller forarges. Forfatteren har her udvalgt 75 billeder, som tilsammen kommer hele viften rundt, og han sætter dem ind i den sammenhæng, de indgik i. *Den sorte bog* er et bidrag til at forstå, hvilke slags billeder og omtaler, der har sat rammerne for de seneste fire-fem generationers forståelse af andre etniciteter og hvad det betyder for os i dag. Hertil demonstrerer den, hvordan racistiske stereotyper har det med at reproducere sig selv og fastholde forældede ideer.

Niels Brimnes, lektor i historie på Aarhus Universitet, hvor han blandt arbejder med kolonihistorie. Han var en af redaktørerne på fembindsværket Danmark og kolonierne fra 2017

Et af temaerne i den aktuelle debat om Danmarks koloniale arv er forbindelsen mellem den store rigdom hos den Københavnske elite i slutningen af 1700-tallet og kolonial udbytning, først og fremmest af slavegjorte i Caribiens sukkerplanter. Med udgangspunkt i sit bidrag til serien 100 danmarkshistorier, Slaveejerens Død, vil Niels Brimnes spørge, hvor den københavnske rigdom kom fra, og han vil i den forbindelse problematisere den aktuelle debats entydige fokus på den atlantiske kolonialisme. Det brutale atlantiske slave-sukker-kompleks var en central kilde til den københavnske elites rigdom; men rigdommen havde andre væsentlige kilder. Hvis rigdommen havde flere og varierende kilder, involverede de alle undertrykkelse af de primære producenter. Hvad enten det var slavegjorte sukkerarbejdere, kinesiske teplukkersker, indiske tekstilhåndværkere eller fæstebønder og livegne inden for rigets grænser. Niels Brimnes ønsker at fortælle en mere komplet og kompleks historie om den københavnske elites overdådige liv; men hans grundlæggende pointe er enkel: når nogen bliver umådeligt rige og privilegerede et sted i verden, er det fordi nogle andre bliver eller forbliver undertrykte andre steder.